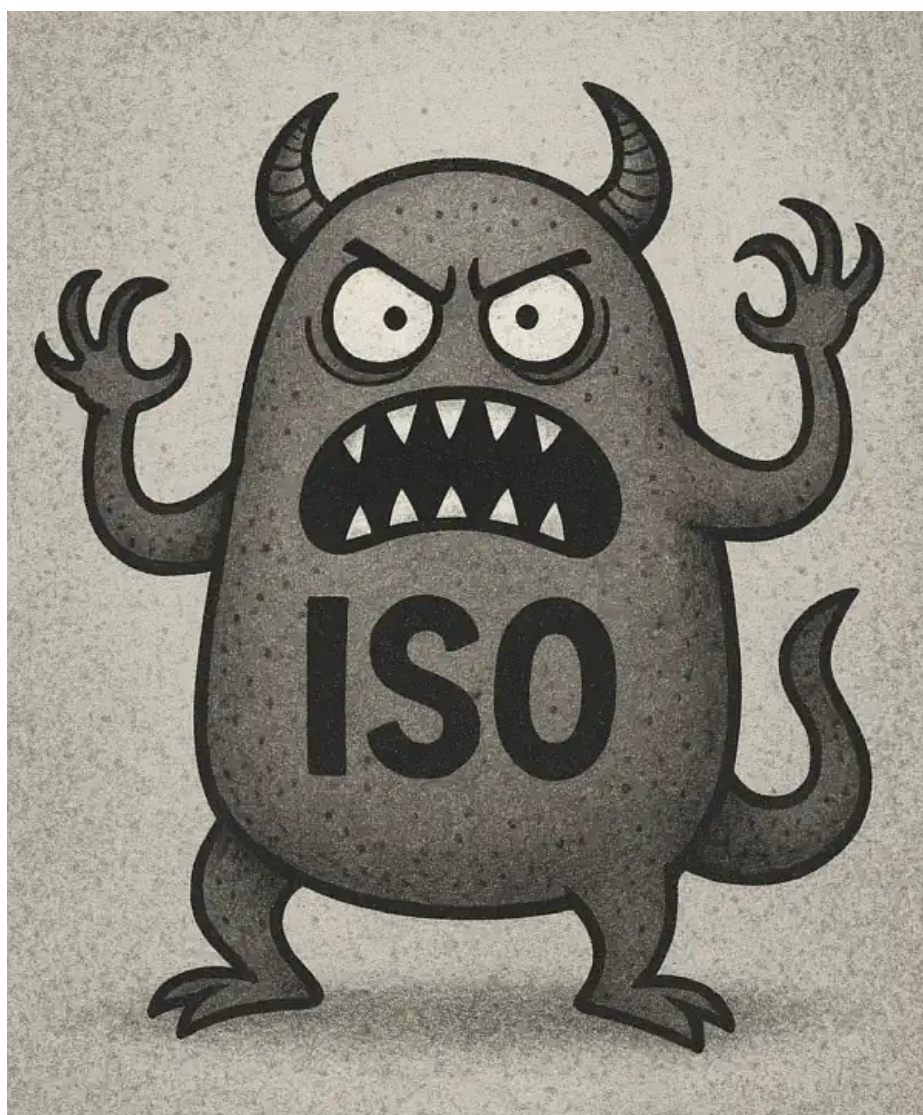

Nieuwsbrief augustus 2025

Het monster dat ISO heet – Deel I

Tijdens mijn workshops en de bijeenkomsten van [Fotoclub Amstelveen](#) merk ik dat veel fotografen 'bang' zijn voor het ISO-monster en dat ze uit alle macht proberen om te fotograferen met een lage ISO.

Natuurlijk is die 'angst' gegrond. Immers: bij een hogere ISO ontstaat er meer ruis, worden de kleuren grauwer en oogt de foto minder scherp.

Toch is ISO geen vijand, maar eerder een noodzakelijk kwaad. In omstandigheden met weinig licht kan het verhogen van de ISO de enige manier zijn om toch een bruikbare opname te maken. Het gaat er dus niet om ISO koste wat kost te vermijden, maar om te begrijpen hoe je ermee omgaat. Dit ga ik in meerdere nieuwsbrieven uitleggen. We beginnen met de basis.

Het woord fotografie komt uit het Grieks en betekent letterlijk “schrijven met licht”. Als je een foto maakt, vang je het licht en zet het om in beeld. Zonder licht geen foto, dus licht is het basisingrediënt van elke opname.

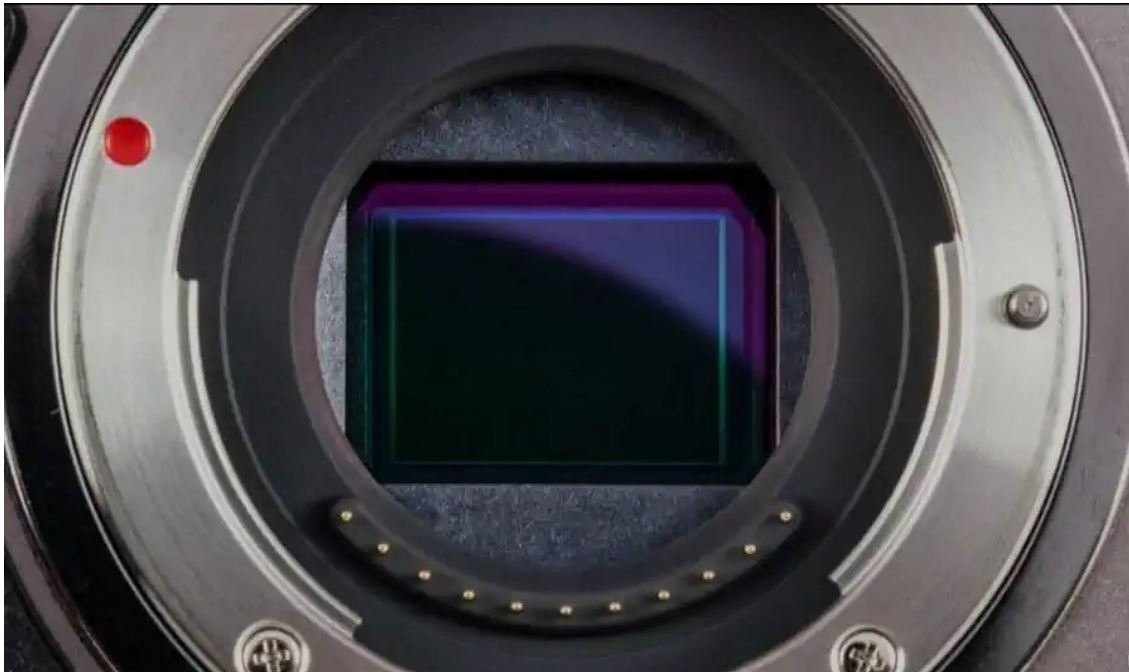
**Fotografie
is schrijven
met licht**

Wat is ISO precies?

Om ISO te begrijpen, moet ik eerst uitleggen wat de sensor van een digitale camera en/of smartphone is. De sensor is een lichtgevoelig plaatje dat het licht opvangt dat via de lens naar binnen valt. De sensor zet dat licht om in elektrische signalen en die worden vervolgens omgezet naar beeld.

De ISO-waarde bepaalt hoe gevoelig de sensor is voor het licht dat binnenkomt. Bij een lage ISO (bijvoorbeeld 100) is de sensor minder gevoelig: ideaal in situaties met veel licht, zoals buiten op een zonnige dag. Het resultaat is een scherp, ruisvrij beeld.

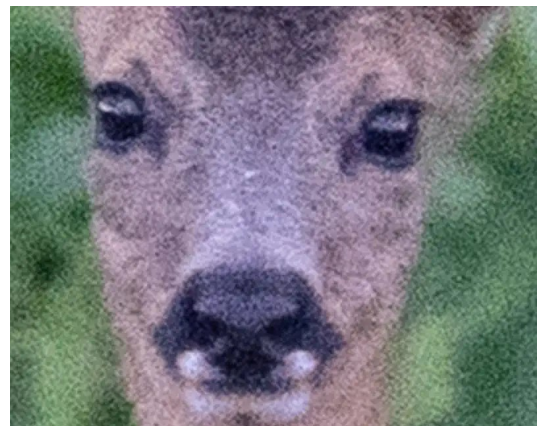
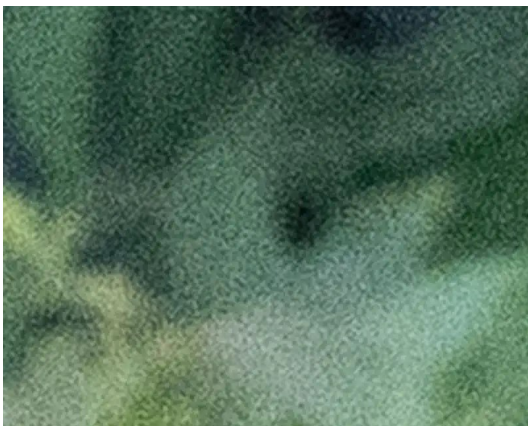
Zet je de ISO hoger, dan wordt de sensor gevoeliger en kan hij in donkere omstandigheden meer licht registreren. Hierdoor wordt helaas het ruissignaal versterkt. Dit leidt tot een korrelige foto met fletse kleuren en minder details. De foto kan daardoor ook onscherp lijken. Zoals je hieronder kunt zien bij de foto van de reeget.

In het analoge tijdperk werkte het ongeveer hetzelfde met filmrolletjes. Toen spraken fotografen over ASA-waarden: een rolletje ASA 100 gaf mooie, scherpe beelden bij zonlicht. Een rolletje ASA 1600 was bruikbaar bij weinig licht, maar gaf foto's met meer korrel. De digitale ISO-waarde is

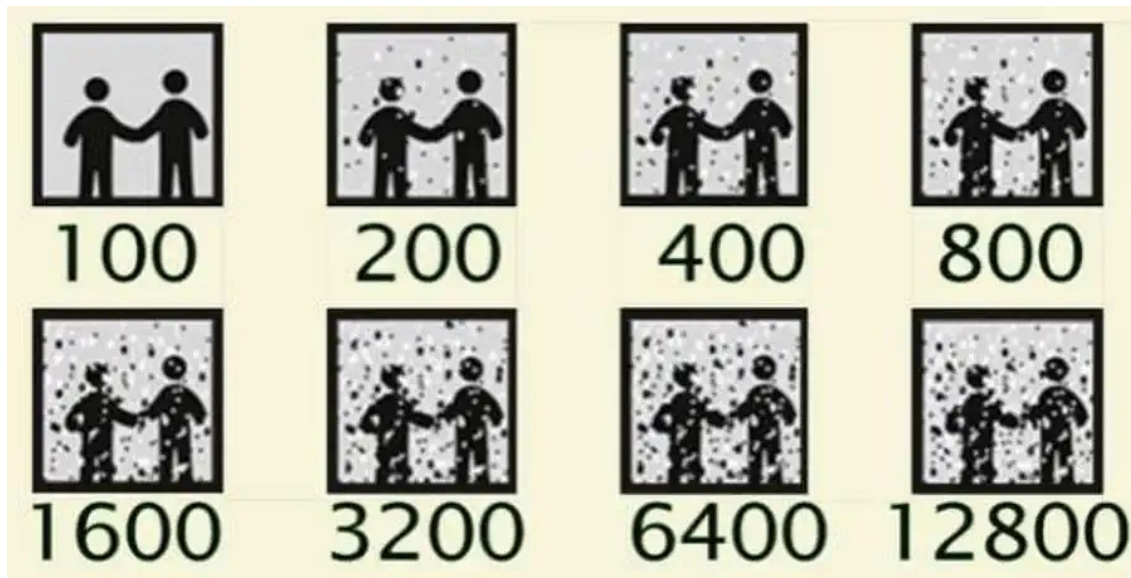
de moderne versie hiervan.

Foto met ISO 8000 - Fullframe systeemcamera Sony A1

Dus... wil je het ISO-monster onder controle houden, dan is het slim om je ISO zo laag mogelijk te zetten. Lukt dat altijd? Helaas niet. Maar voor je de handdoek in de ring gooit, zijn er andere middelen die je kunt inzetten. Ook is de ene camera minder 'ruisgevoelig' dan de andere. En mocht je de strijd toch verliezen, dan kun je in de nabewerking nog veel doen om de ruis op je foto's te verminderen. Daar kom ik allemaal op terug in de volgende nieuwsbrieven.

Veel plezier met fotograferen en laat je niet bang maken door het ISO-monster!

Heb je interesse om meer te leren? Zie hier voor mijn cursussen en workshops: [Jasmijn SAKB](#)
